

Pääomasijoitus yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP), Auranmaan Tukipalvelut Oy ja talousarviomuutos

Khall 09.02.2026
11/00.04.01/2025

Auranmaan Tukipalvelut Oy on Pöytyän ja Auran kuntien yhteinen yhtiö, joka käynnisti toimintansa 1.9.2025. Pöytyän kunnan omistusosuus on 67 % ja Auran kunnan 33 %. Yhtiö on osa Pöytyän kunnan kuntakonsernia. Yhtiö tuottaa omistajilleen ateria- ja puhtaanapitopalveluja. Yhtiö toimii julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, "hankintalaki") tarkoittamalla tavalla omistajinaan olevien hankintayksiköiden sidosyksikkönä. Kunnat ovat yhteisesti sopineet, että yhtiö tuottaa omistajilleen palveluita mahdollisimman edullisesti eikä tavoittele voittoa kuitenkin niin, että kuntalaskutuksen tason avulla yrityksen tilikauden tulos on vuosittain hivenen voitollinen ja se kykenee toimimaan itsenäisesti sekä tekemään tarvittavat investoinnit.

Pöytyän kunnanvaltuusto on hyväksynyt Auranmaan Tukipalvelut Oy:n perustamisen ja siihen liittyvät asiakirjat 14.4.2025. Pykälän tekstiosassa todetaan: "Aloituvaiheessa tulee turvata yhtiön riittävät kassavarat. Pöytyän ja Auran kunnat tekevät tarvittaessa yhtiöön sijoitukset yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon perustamisvaiheen omistusosuuksien mukaisessa suhteessa." Osakassopimuksessa sovitaan, että osakkaat sitoutuvat omassa toiminnassaan myötävaikuttamaan yhtiön toimintaan siten, että yhtiö pystyy tarjoamaan palveluita kohtuullisin hinnoin.

Yhtiön käynnistyessä kuntien kesken sovittiin, että alkuvaiheen maksuvalmius turvataan ennakkolaskutuksen turvin vuoden 2025 aikana ja tuleva pääomitustarve selvitetään ensimmäisten toimintakuukausien kokemusten pohjalta. Yhtiön hallitus on tarkastellut pääoman tarvetta yrityksen toteutuneen kassavirran sekä tulevan toiminnan näkökulmasta ja esittää 21.1.2026 pitämässään kokouksessa, että omistajakunnat sijoittaisivat sijoitetun vapaan pääoman (SVOP) rahastoon yhteensä 300 000 euroa omistussuhteiden mukaisesti jaettuna. Pöytyän kunnan osuus olisi 201 000 euroa ja Auran kunnan 99 000 euroa.

Yrityksen maksuvalmius tarkoittaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista maksusitoumuksistaan niiden erääntyessä. Maksuvalmiuden ollessa riittävällä tasolla yrityksellä on aina tarpeeksi kassareservejä maksuvelvoitteiden suorittamiseksi, eikä sen tarvitse turvautua kalliiseen lyhytaikaiseen lisärahoitukseen tai maksaa riittämättömästi maksuvalmiudesta johtuvia eräpäivien ylitykistä aiheutuvia viivästyskorkokuluja. Toisaalta korkea maksuvalmius sitoo yrityksen omaisuutta huonosti tuottavaan kassareserviin, eikä tarpeettoman korkea maksuvalmius ole suositeltavaa. Nyt pääomitettavalla summalla kyetään ratkaisemaan yhtiön normaalin liiketoiminnan edellyttämä jatkuva maksuvalmius ja voidaan siirtyä toiminnassa toteutuneen myynnin mukaiseen laskutukseen. Hetkellisiin poikkeaviin rahoitustarpeisiin voidaan jatkossa käyttää luotollista tiliä.

Kunta voi rahoittaa omistamiaan yhtiöitä eri tavoin. Kuntalaki asettaa kuitenkin joitakin rajoituksia yritysten rahoittamiseen. Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei myöskään saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Lisäksi kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai

vastavakuuksilla. Osakeyhtiön muita lisärahoituksen lähteitä ovat mm. pääomalaina ja sijoitus sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ns. SVOP-rahastoon. Osakkeenomistajien tehdessä yhtiöön oman pääoman vahvistamiseen tähtääviä sijoituksia käytetään pk-yrityksissä useimmiten pääomalainaa tai sijoitusta sijoitetun vapaa oman pääoman (SVOP) rahastoon.

Auranmaan Tukipalvelut Oy:llä ei käytännössä ole omaisuutta, jota se voisi käyttää lainojen vakuutena tai kunnan myöntämän takauksen vastavakuutena. Lainaraha aiheuttaa myös aina ylimääräisiä kustannuksia, jotka tulevat yhtiön tarjoamien palveluiden kautta joka tapauksessa epäsuorasti kuntien maksettavaksi kohonneina ateria- tai palveluiden hintoina. Kuntien myöntämä pääomalaina ei vaadi vakuutta, mutta aiheuttaa yhtiölle ylimääräisiä kustannuksia korkojen ja pääoman takaisinmaksun myötä. Nämä kustannukset siirtyvät omistajien maksettaviksi palveluiden hinnoissa. Kun kyseessä on kuntien omistama ns. voittoa tavoittelematon yhtiö, on vaikea nähdä, että osakeyhtiölain edellytykset pääomalainan takaisinmaksulle kovin nopeasti toteutuisivat. SVOP-sijoitus sopiikin pääomalainaa paremmin pääoman vahvistamiseen tilanteessa, jossa sijoitusta ei ole lähiaikoina tarkoitus maksaa takaisin ja sijoituksen saaja on ns. voittoa tavoittelematon yhtiö. Pidemmällä aikavälillä Auranmaan Tukipalvelut Oy:lle kerääntyy kuitenkin myynnistä kertyviä jakokelpoisia varoja, joten nyt tehtävää sijoitusta SVOP-rahastoon voidaan myöhemmin palauttaa omistajille.

Koska SVOP-sijoitus on yhtiön omaa pääomaa, on se yhtiölle koroton eikä rahoituksen kustannukset vyöry kunnalle myytävien palveluiden hintoihin. Sijoitus vapaan oman pääoman rahastoon voidaan suorittaa vastikkeettomana sijoituksena SVOP-rahastoon, jolloin riittää yhtiön hallituksen päätös sijoituksen vastaanottamisesta. Osakkeenomistajan tekemänä vastikkeetonta pääomasijoitusta on pidettävä verovapaana pääomansijoituksena erityisesti, jos sijoitus tehdään osakeomistuksen suhteessa. Lisäksi jos osakkeenomistajan vastikkeeton lisäsijoitus SVOP-rahastoon tehdään osakeomistuksen suhteessa, osakkeenomistajien keskinäiset omistussuhteet eivät muutu eikä varallisuutta siirry osakkeenomistajalta toiselle.

Kunnan rahoittaessa yrityksen toimintaa tulee tarkastelussa huomioida mahdolliset EU:n valtiontukisäädökset. Kunta tekee tässä tapauksessa sijoituksen Auranmaan Tukipalvelut Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) omistusosuuttaan vastaavassa suhteessa. Yhtiön toinen omistajakunta Aura tekee vastaavan sijoituksen omistusosuutensa mukaisesti. Yhtiö tuottaa ruoka- ja siivouspalveluja yksinomaan omistajakunnilleen. Yhtiön toiminta on osa omistajakuntien palvelutuotannon järjestämistä, eikä yhtiö harjoita ulkopuolista myyntiä eikä kilpaile markkinoilla yksityisten toimijoiden kanssa. Kunta toimii sijoitusta tehdessään yhtiön omistajana, ja sijoitus tehdään samoilla ehdoilla kuin toisen omistajakunnan sijoitus. Sijoitus ei ole selektiivinen eikä sisällä taloudellista etua, jota ei voitaisi perustella kunnan omistaja-asemalla.

Yhtiön toiminta on taloudellisesti kannattavaa ja kustannusvastaavaa, vaikka yhtiö ei varsinaisesti tavoittele voittoa. Sijoitus on luonteeltaan omistajien pääomitus, jolla turvataan yhtiön toiminnan vakavaraisuus ja kyky tuottaa omistajakunnille sovitut palvelut. Sijoitus SVOP-rahastoon on yleinen omistajan tapa pääomittaa yritystä eikä siten poikkea normaalista yrityksen rahoittamisesta. Sijoitus ei täytä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan mukaisen valtiontuen tunnusmerkkejä. Yhtiö ei harjoita markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa, eikä sijoituksella ole kilpailua vääristävää vaikutusta tai

vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Sijoitus on myös tarkoitus yhtiön toiminnan vakiinnuttua pitkällä aikavälillä palauttaa takaisin omistajille. Sijoitus ei siten ole valtiontukisääntelyn mukainen avustus yritykselle.

Valmistelija

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus

1. päättää tehdä 201 000,00 euron suuruisen sijoituksen Auranmaan Tukipalvelut Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Päätös on ehdollinen edellyttäen, että kunnanvaltuusto päättää lisämäärärahan myöntämisestä.

2. esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto myöntää 205 000,00 euron suuruisen lisämäärärahan vuoden 2026 talousarvion investointiosaan: Kunnanhallitus, Aineeton käyttöomaisuus, 8040 Arvopaperit.

Päätös